

Methotrexaat (MTX)

Informatie over subcutane (onderhuidse) injectie

Reumatologie

Inleiding

Uw specialist heeft u methotrexaat (MTX) voorgeschreven. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet. Lees daarom behalve deze folder ook de bijsluiter van de apotheek. Deze folder geeft algemene informatie over het onderhuids injecteren van methotrexaat. U leert en oefent het injecteren samen met de reumaverpleegkundige.

Wat is methotrexaat?

Methotrexaat is een geneesmiddel in de vorm van tabletten van 2,5 mg en kan ook via een subcutane (onderhuidse) injectie worden toegediend. Het is een medicijn dat onder de reumabestrijdende medicijnen valt. Bij de subcutane injecties zijn er vergelijkbare bijwerkingen als bij de tabletten, hoewel de maag- en darmklachten over het algemeen wat milder zijn. Zowel bij de tabletten als bij de injecties dient u foliumzuur op een andere dag dan de MTX te gebruiken!

Algemene opmerkingen

Hanteer een vaste dag en tijdstip van spuiten.
Bloedcontroles vinden in overleg met uw reumatoloog regelmatig plaats.

Bestellen

Vraag minimaal een week voordat u nieuwe MTX-sputen nodig heeft een recept bij uw reumatoloog. Dit kan bij uw bezoek aan de polikliniek, telefonisch of via de website www.mst.nl. Het recept wordt u meegegeven of wordt verstuurd naar uw apotheek. De bestelling van de spuiten kost enige tijd. Geef eventuele wijzigingen in de dosis ook een week van te voren door aan uw apotheek door middel van een nieuw recept.

Materialen

U krijgt een recept voor de medicijnen. Dit kunt u inleveren bij de apotheek. De apotheek geeft u samen met de injecties een naaldencontainer mee, waarin u de gebruikte spuiten met naalden kunt verzamelen. Is de naaldencontainer vol, dan kunt u deze (goed afgesloten) inleveren bij uw apotheek; u krijgt dan weer een nieuwe container mee naar huis. Sommige apotheken vragen een kleine eigen bijdrage voor het verstrekken en innemen van naaldencontainers.

Bewaren

De MTX-sputen bewaart u op kamertemperatuur (onder 25 graden), buiten invloed van licht. In de zomer kunt u de spuiten indien nodig in de koelkast bewaren. Denkt u er dan wel aan om de spuit een half uur voor toediening uit de koelkast te halen en op kamertemperatuur te laten komen. Bewaar uw medicijnen altijd zó, dat kinderen er niet bij kunnen.

Afval

MTX is een geneesmiddel dat vanwege de wettelijke eisen niet zomaar met het huishoudelijk afval mag worden weggegooid. De gebruikte spuit met naald moet in de naaldencontainer. Het overige afval dient u na injecteren dubbel te verpakken; dat wil zeggen de eerste verpakking is bijvoorbeeld het zakje waar de spuit in zat of een boterhamzakje, de tweede verpakking is de huisvuilzak in uw eigen afvalbak.

Maatregelen bij morsen of contact met huid of ogen

Morst u een beetje vloeistof op uw huid of een ander oppervlak, dan kunt u dat schoonmaken met een tissue of stukje keukenrol. Nawassen met water is dan voldoende. Komen uw ogen in contact met MTX, houdt uw oog open en spoel dan vijftien minuten het oog flink met lauw kraanwater uit. Na het uitspoelen moet u in principe geen last hebben van

het oog. Zijn er toch een uur na het spoelen oogklachten, zoals irritatie, pijn, zwelling, gevoeligheid voor licht of een tranend oog, neem dan contact op met uw huisarts.

MTX injectie vergeten

Bent u de MTX injectie vergeten, dan kan deze de dag erna ook nog worden toegediend. De week erop dient u de injectie weer op de gebruikelijke dag toe. Bent u de injectie meer dan een dag vergeten, injecteer dan zodra u eraan denkt. Als bijvoorbeeld de oorspronkelijke injectie op donderdag is en u komt er pas zondag achter dat de injectie is vergeten, dien de injectie dan zondag alsnog toe en noteer voor het vervolg de zondag als vaste dag voor het injecteren. Wilt u weer terug naar de oorspronkelijke dag van injecteren, dan kunt u iedere week de injectiedag een dag opschuiven tot u weer op de oorspronkelijke dag uitkomt.

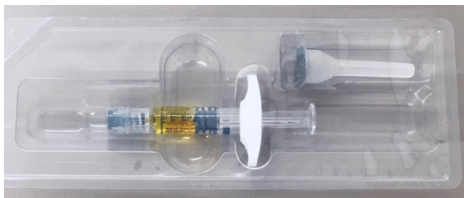
Instructie: zelf injecteren van methotrexaat door patiënt of mantelzorg

Volg bij het zelf injecteren van methotrexaat de volgende instructies:

- was de handen zorgvuldig met zeep en droog ze met een schone handdoek;
- dient u als mantelzorg de injectie toe, trek dan niet-steriele wegwerp handschoenen aan;
- zet de onderstaande benodigdheden klaar op een schoon werkveld (onderlegger of een stukje keukenpapier):
 - de voorgevulde spuit met methotrexaat
 - depper / stukje keukenpapier;
 - pleister;
 - naaldencontainer;
 - afvalzakje;
- controleer de dosering en houdbaarheid van de spuit.

Heeft u een injectiespuit, waar u zelf de naald op moet zetten:

- verwijder de dop van de spuit en doe deze in het afvalzakje;
- draai de naald op de spuit en leg deze weer neer op het schone werkveld. De spuit bevat een belletje lucht, verwijder deze niet.

Heeft u een kant en klare injectiespuit waar de naald al op zit (o.a. Ebetrex® of Injexate®):

- leg de spuit klaar op een schoon werkveld. De spuit bevat een belletje lucht, verwijder deze niet. Bij Injexate® trekt een veermechanisme de naald na het injecteren terug in de huls.

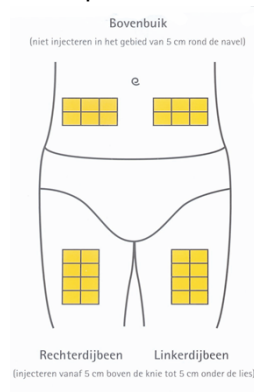
Heeft u een kant en klare voorgevulde pen (o.a. Metoject®/Teva®):

- leg de spuit klaar op een schoon werkveld. De spuit bevat een belletje lucht, verwijder deze niet. Na het injecteren vergrendelt zich een hulsje over de naald bij het verwijderen van de naald uit de huid.

Het injecteren:

- bepaal de injectieplaats, u kunt injecteren op verschillende plaatsen. Kies een plek uit waar u goed bij kunt. Injecteer niet in een been met verlamming / trombose en niet nabij wondjes, littekens of moedervlekken. Wissel eventueel iedere week de gekozen plek af;

- verwijder de beschermhuls van de naald of de dop van de pen en doe deze in het afvalzakje. **Raak hierbij niet de naald aan in verband met de steriliteit;**
- neem de spuit of pen in de hand en houd deze vast als een potlood / dartpijltje;
- steek de naald loodrecht in de huid of plaats de pen loodrecht op de huid. Let erop dat u niet op de zuiger of drukknop drukt bij het inbrengen van de naald of plaatsen van de pen;
- spuit nu de vloeistof in door met uw andere hand de zuiger langzaam in te drukken tot het niet verder kan of door op de drukknop te drukken.
- wacht een aantal seconden en trek vervolgens de spuit of pen terug. Deponeer de spuit of pen in de naaldencontainer;
- bloedt de injectieplaats nog iets, dan kunt u het afdekken met een pleister. Een enkele keer kan er iets methotrexaat teruglopen. Omdat de vloeistof geel van kleur is, kan dit vlekken veroorzaken in uw kleding. Ook om dit te voorkomen kunt u een pleister gebruiken;
- ruim de overige materialen op en doe deze in de afvalzak. Sluit deze af en doe deze in een tweede zak. Het geheel kan in de huisvuilcontainer;
- was uw handen.

Vragen?

Bij vragen over de MTX injectie kunt u contact opnemen met de reumaverpleegkundigen van het ReumaCentrum Twente. De reumaverpleegkundigen zijn ook beschikbaar voor andere algemene vragen over uw reumatische aandoening of zaken die daarmee te maken hebben. U belt hen via de polikliniek Reumatologie, zij zijn bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur.

Belangrijke contactgegevens

- polikliniek Reumatologie, route D17, telefoon (053) 4 87 24 50.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de specialist dan om nadere uitleg.